

Univerzitet Crne Gore
Prirodno-matematički fakultet
Nastava biologije

Vrednovanje rada učenika

METODIKA NASTAVE POZNAVANJA PRIRODE I BIOLOGIJE

Profesor: Danka Caković

Student: Melisa Maloković 7/18

Značaj vrednovanja

-Omogućava kontrolu i upravljanje procesom vaspitno-obrazovnog rada

-Pospješuje cjelokupnu djelatnost rada u školi

-Stimuliše učenike i nastavnike na kvalitetniji rad

Sadrži postupke:

- Evidentiranje
- Provjeravanje
- Mjerenje
- Ocjenjivanje

Komponente vrednovanja

Šta se željelo realizovati a šta se realizovalo?

Znanje (obavještenost, razumjevanje, primjena)

Umenje (vještine)

Navike

Sposobnosti (perceptivne, praktične, verbalno-izražajne, intelektualno-mentalne)

Stavovi

Evidentiranje rada učenika

- Prestavlja školski dokument na osnovu koga se procjenjuje rad učenika na završetku tromjesječja, polugodišta i kraja školske godine
- Za svakog učenika se upisuju njegove osobnosti, porodične situacije (*karton evidencije*)

Metode vrednovanja rada učenika

1.) **Subjektivne metode vrednovanja**(analiza, sinteza, posmatranje,upoređivanje)

2.) **Objektivne metode vrednovanja**

- Provjeravanje obzirom na tehnička izvođenja može da bude:
- **Usmeno**
- **Pisano**
- **Samoproveravanje**
- **Praktično**

Usmeno (subjektivno) provjeravanje i ocjenjivanje

- Realizuje se kroz neposredni kontakt nastavnika i učenika
- Subjektivno- sud zavisi od ličnog stava nastavnika
- Registruje se : Subjektivno- numericki (cifra 1-5)
- Subjektivno- deskriptivno (opisno)

Funkcije vrednovanja

```
graph TD; A[Funkcije vrednovanja] --> B[Metrijska funkcija]; A --> C[Pedagoška funkcija]; A --> D[Društvena funkcija];
```

Metrijska
funkcija

Pedagoška
funkcija

Društvena
funkcija

Metrijske funkcije vrednovanja

- Mjerenjem znanja, vještina, sposobnosti, stavova, vrši se upoređivanjem nivoa znanja i sposobnostu učenika sa učenikom.
- **Subjektivni faktori usmenog vrednovanja:**
 - ✓ Svaki nastavnik ima ličnu jednačinu vrednovanja
 - ✓ Raspoloženje ima uticaja u vrednovanju
 - ✓ Subjektivnost nastavnika može imati uticaja u znanju i neznanju
 - ✓ Uticaj može imati raniji uspjeh ili ocjena iz drugog predmeta
 - ✓ Trenutno raspoloženje ili zdravstveno stanje učenika
 - ✓ Pol, komunikativnost, izgled, socijalni status

Pedagoške funkcije vrednovanja

- **Korektivni uticaj-** indikator da nastavnik kritički sagleda organizaciju svog rada
- **Usmjeravajući uticaj-** a) češće vrednovanje, b) stalno informisanje šta je bilo uspješno, šta pogrešno, a šta nedovoljno
- **Podsticajno- afirmativni uticaj-** preveliki zahtjevi obeshrabruju i diskriminišu učenike (nedovoljna ocjena ne može biti stimulacija)

Društvena funkcija provjeravanja i ocjenjivanja

Svako društvo je zainteresovano za rezultate vrednovanja, jer tim oblikom rada se izgrađuju kriterijumi vrednovanja koje će učenici u svom budućem radu primjenjivati.

Kriterijumi vrednovanja

- **Mnogostrukost** (znanje, radne navke, interesi. stavovo i zalaganja, subjektivne i objektivne mogućnosti)
- **Kontinuiranost** (podstiče na rad, omogućuje nastavniku blagovremeno preduzimanje mjera)
- **Diferenciranost** (voditi računa o individualnim mogućnostima)
- **Javnost** (ocjenu javno saopštavati kako bi imala pedagošku funkciju)
- **Ekonomičnost** (ocjeniti u toku časa 4/5 učenika)
- **Objektivnost**

	Ocjena usmenih odgovora	Ocjena praktičnih umjenja
Ocjena 5 (primjena)	<ul style="list-style-type: none"> -potpuno poznavanje v-o sadržaja -jasan i pravilan način primjene naučnih pojmova -sposobnost primjene i uopštavanja -odgovor potpun i samostalan 	<ul style="list-style-type: none"> -pravilno određivanje ogleda -samostalnost u radu, načinu korišćenja pribora, -naučna tačnost u izvođenju ogleda, logičko posmatranje, pravilno zaključivanje
Ocjena 4 (razumjevanje)	<ul style="list-style-type: none"> -pravilno izlaganje i interpretiranje pojmova -samostani odgovori -dozvoljene 1-2 netačnosti u određivanju pojmova 	<ul style="list-style-type: none"> -pravilno odrediti cilj ogleda -samostalno izvođenje i pronalazak potrebnog materijala -pri završetku napravi najviše 1-2 greške
Ocjena 3 (reprodukcija)	<ul style="list-style-type: none"> -fragmentirano izlaganje sadržaja -ne formuliše tačno biološke pojmove -čini greške i netačnosti u primjeni terminologije -čini greške u zaključivanju i saopštavanju 	<ul style="list-style-type: none"> -pravilno odredi cilj praktičnog rada -izvrši pravilan izbor pribora uz pomoć nastavnika -napravi izbvesne greške pri formulaciji zaključaka
Ocjena 2 (prepoznavanje)	<ul style="list-style-type: none"> -osnovni ovs ne može logički da izlaže -ne može dati odgovore na postavljena pitanja -pravi grube greške u objašnjavanju bioloških pojmova 	<ul style="list-style-type: none"> -ne može samostalno odrediti cilj ogleda -ne umije samostalno da odabere pribor -čini suštinske greške pri početku, u toku i pri završetku ogleda

Postupci i instrumenti objektivnog vrednovanja

- Za objektivno ocjenjivanje koriste se :

a) Testovi znanja

b) Testovi umjenja i navika (kreativnost do izražaja)

- Mogu biti:

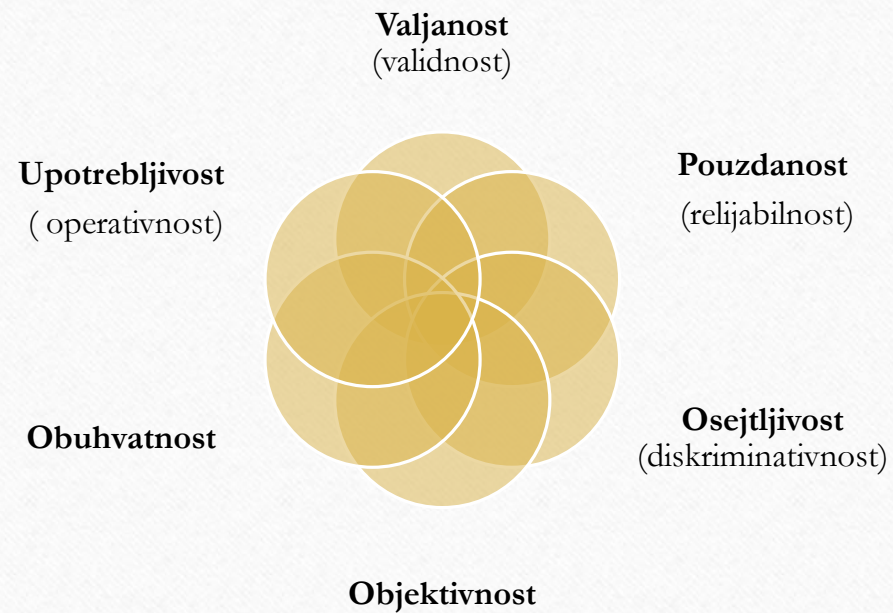
a) Baždareni

b) Nebaždareni

-ocjenjivanje praktičnih radova putem laboratorijskih i drugih vježbi

Pisanim provjeravanjem postiže se objektivnost vrednovanja!

Karakteristike testa znanja

Struktura testa po tipovima pitanja

- Jednostruki izbor
- Pronalaženje greške
- Analiza relacije
- Isključiva asocijacija
- Petostruka asocijacija
- Poređenje veličine
- Struktura- funkcija (odovori na osnovu slika, šema)

Samovrednovanje rada

-To je tehnika u kojoj su učenici više subjekti obrazovnog procesa nego njegovi objekti

-razvija se **kritičnost, samokritičnost, samopovjerenje, samoocjenjivanje, vrednovanje tuđeg rada**

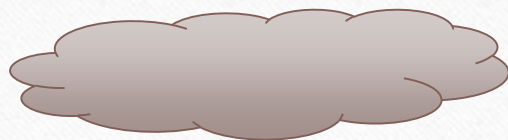
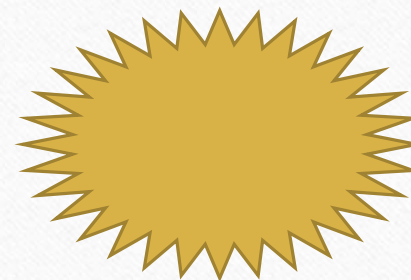
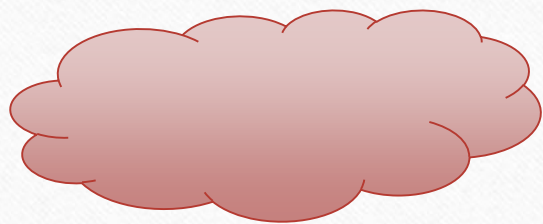
-učenje je uspješnije kada učenik zna kriterijume na osnovu koji procjenjuje lični rad.

-umjesto spoljašnje kontrole nastavnika dolazi do unutrašnje kontrole, samokontrole i samoocjenjivanja

Pohvale i nagrade

- Pohvala (pozitivni motivacioni podsticaj)
- Nagrada (sredstvo podsticanja za rad)
- Posebna nagrada

Hvala na pažnji!!!

